

GAZETA RADOMSKA

wychodzi we Środy i Soboty.

Redakcyja przy ulicy Lubelskiej № 123, otwarta od godz. 10 rano do 6 wieczorem.

Prenumerata
w Radomiu: Roczn.
rs. 4, półr. rs. 2,
kwart. rs. 1, pocztą:
Rocz. rs. 5, półr.
rs. 2 kop. 50 kw.
rs. 1 k. 25. Numer
pojed. k. 10. Ogló-
wienia: na stronie
I. k. 20, na III k. 15
na IV. k. 6 za wiersz.
Nekrologu w. k. 10.
Ogłosz. prócz Redak. przy-
mują w Warszawie: Agent.
Ogłosz. Rajchmana i Fren-
dlera Senatorska 18, oraz
uproszona przez Redakcyę
księgarnia W. G. Guranow-
skiego, Senatorska Nr. 32.

Prenumeratę
przyjmują w Radomiu: Ra-
dacka, księgarnie: pp.
Zuckra, Dubeltowej i Su-
chańskiego, sklepy pap.
galant. i handle pp. Ra-
kowskiego, Pajęczkowskie-
go, Potockiego, Szerzyń-
skiego, Miebskiego, Ko-
łmińskiego, Wojciechow-
skiego, Paschańskiego i O-
siedzi. W Opatowie p. A.
Gajewski, w Warszawie
księg.: Paprockiego Nowy
Świat N. 28, Guranowski-
go Senatorska 32, M. Wo-
łowskiego Niecała 12.

Dziś d. 21 lutego † Maksymiliana B. W.

Rękopisy bez zastrzeżenia nie zwracają się.

Wschód słońca o g. 7 m. 08. Zach. o g. 5 m. 20.

KONCERT

Panny STEFANII ŁOSAKIEWICZ

pianistki,

laureatki konserwatorium warsz.,

ze współudziałem

Panny MARYI KWIECIŃSKIEJ

artystki opery

odbędzie się we środę, d. 25 lutego, r. b.

Szczegóły w programach.

Z ubiegłych lat.

III.

W dalszym ciągu zabytków piśmiennych, odnoszących się do historii z końca zeszłego wieku, pozwolimy sobie przytoczyć *List Rewizycyjny*, wydany w Warszawie, dnia 14 lutego, 1794 r. przez Stanisława Augusta, a którego osnowa jest następująca:

„My Stanisław August, z Bożej łaski, król Polski, etc., etc., za zdaniem Rady nieustającej, „z powodu zapadłego na Sejmie zeszłym prawa p. t.: Uchylenie sejmu 1788 i wszystkich na nim ustanowionych praw; wszystkie konstytucye, prawa, i wszelkie uchwały, w ciągu sejmu rewolucyjnego ustanowione, *) jako okazją sprowadzenia na Rzeczpospolitą Naszą różnych klęsk, i utraty licznych prowincyi, kasującego i uchylającego; stanowiącego oraz, aby w księgach praw

*) Mowa o sejmie czteroletnim.
A. R.

KAZIMIERZ LASKOWSKI.

Z galerji swojskich typów:

2. „Pani Dobrodziejka.“

(Ciąg dalszy.)

Pani Pelagia Cieliszewska—był to ciekawy typ kobiecy w swoim rodzaju. Niedgdyś bardzo bogata, życiem nad stan zrujnowana, podobno pigmka za młodu, o czem dziś z pomarszczonej o zadymionej cerze twarzy wnioskować już trudno, była pesymistką *quand même*, Szopenhauerem w spódnicy!

Z dużego majątku, pozostała jej zaledwie niewielka i już obdużona wioseczka; niedgdyś świetna, brylująca jaśnie pani, dziś zaledwie ze względu na przeszłość, tolerowana w kołach, w których dawniej królowała, czuła do całego świata i ludzi dziwną niechęć, a że i pierwotny podkład jej natury szlachetnym nigdy nie był, goryczą własnych zawodów i nie-szczęść chciała ona upoić świat cały, wszystkich, co się do niej zbliżyli. Będąc mistrzynią w intrydze, plotkarką „z łaski Bożej“,

Naszych umieszczone nie były; i podanej do Nas KRÓLA i Rady przy boku Naszym Nieustającej przez JW-go Barona d'Igelströme Generała en Chef i Ministra Pełnomocnego Najjaśniejszej IMPERATOROWEJ IMCI wszech Rosyi, Ministeryjalnej noty pod dniem (27) 7 miesiąca lutego w roku teraźniejszym datowanej, w przełożeniu potrzeby, aby użyte zostały nieodwołalnie i przyzwoite środki dla zgromadzenia wszelkich Aktów Sejmu Rewolucyjnego, a mianowicie samego aktu 3-go maja 1791 roku, z całym zbiorem tego wszystkiego, co ów akt poprzedzało, albo następnie *directe vel indirecte* z nim związek miało, a to ze wszystkich miejsc, w których znajdować się mogą takowe pisma; MY KRÓL za zdaniem Rady przy boku Naszym Nieustającej niniejszym listem Naszym okólnym, najprzód Komisye Skarbowe i Wojskowe O. N. tudzież kancelarye Metryk O. N. toż kancelarye Dekretowe Sądów Naszych nadwornych, tudzież wszelkie kancelarye sądowe i aktowe, tak teraźniejszym prawem ustanowione, jako i podług dawniejszego zwyczaju Ziemijskimi i Grodzkimi nazywające się, nie wyłączając z pod tego ogólnego prawidła aktów tytuł straży mających, i w archiwum Rady znajdujących się, rekwirujemy: iżby wszelkie akta, czynności, dekreta sądów z nakazu Sejmu rewolucyjnego wypadłe, manifesta lub protestacye bądź przez Marszałków onego, bądź przez inne osoby pozanoszone i cokolwiek z pism i uchwał znajdowałyby się takiego, coby z Sejmem tymże rewolucyjnym związek *directe vel indirecte* mieć mogło; mianowicie zaś dzieło w dniu 3 maja 1791 r. z jego skutkami poprzedzającymi i następnymi, w jakikolwiek bądź sposób zachowywało i upoważniało; to wszystko czy w oryginałach, czy w kopjach, czy przez oblaty w re-

zonych kancelaryach znajdzie się, w celu, aby takowy Sejm rewolucyjnego zbiór zgromadzony razem i łącznie, złożony został pod straż i pieczęć Rady nieustającej, do Nas i teje Rady nieustającej przesłane było, a to w przeciągu dni 8, po odebraniu niniejszego rozkazu przez kancelarye w Warszawie znajdujące się, w niedziel zaś trzy przez inne odległe kancelarye, z ostrzeżeniem: aby odtąd rzeczony kancelarye ekstraktów, ani kopiiów wydawać, ani też w żaden sposób onych zachowywać nie ważyły się: czego dozór co do kancelaryów warszawskich, nominowanemu od Nas urzędnikowi Skirmuntowi, konsylarzowi Rady; co do kancelaryów prowincyi koronnej, urzędnikom Podkomorzym *respective* każdego województwa ziemi lub powiatu, w prowincyi W. X. Lit. Urzędnikom, Marszałkom powiatowym, a gdziebr Podkomorzych i Marszałków nie było, pierwszym *ex ordine* urzędnikom, jak najmocniej polecamy, — list ten Nasz Rewizycyjny podpisaliśmy i on wydrukowany, *per copias*, pod pieczęcią Rady, z podpisem Wielebnego teje Rady naszej sekretarza, po kancelaryach powyżej wymienionych rozesać rozkazaliśmy. Dan w Warszawie dnia 14 m. lutego, roku Pańskiego 1794 panowania Naszego XXX roku.

Stanisław August, król.

Dokument ten, tym chętniej notujemy, że ani Henryk Schmitt, ani Leleweł w swoich historych zupełnie o nim nie wspominają.

A. Rakowski.

CZEMU?..

Czemuż to z łona tysiąca Gwiazd złotych, ta moja własnie, Rzucając nieba i słońca, Opada w przestrzeń i gaśnie?

W kraję śmierci i mroku
Po szlaku ognistym bieży,
Choć pełna jeszcze uroku,
Już do zamarłych należy.

Wszakże świeciła, jak inne,
Promieni żarem iskrząca
I lata moje dziecinne
Stroiła blaskami słońca.

Wszak gwiazdą była mej doli,
Przeznaczeń moich i losu,
Wśród życia: trudów, swawoli
Była mi kwiatem lotosu.

Czemuż więc z łona tysiąca
Gwiazd złotych, ta moja własnie,
Rzucając nieba i słońca,
Spada dziś w przestrzeń i gaśnie?

Marjan Jasińczyk.

Wiadomości bieżące.

* Dzienniki petersburskie donoszą, iż w projekcie nowego kodeksu cywilnego postanowiono wprowadzić w Cesarstwie rady familijne, na wzór istniejących w Królestwie Polskiem.

* Zatwierdzenie nowej ustawy o polowaniach i ochronienie zwierzyzny dla Królestwa Polskiego, opracowanej przez warszawski oddział Towarzystwa łowieckiego, jest najniezawodniej spodziewane i ustawa ta jeszcze w tym roku zacznie obowiązywać. Nada ona Towarzystwu ogromne przywileje w kierunku zapobiegania kłusownictwa i podniesie stopień kar, wymierzanych przeciw naruszającym przepisy o polowaniu.

* „Wilenskiej wiestnik“ donosi, iż do rady państwa niebawem wniesiony zostanie projekt kasy emerytalnej dla nauczycieli szkół elementarnych i ludowych w całym państwie. Terminy, dające prawo do emerytury, będą trzy: 15, 20 i 25 lat.

Z miasta.

Tania kuchnia w ostatnich czasach bardzo pomyślnie się rozwija. Liczba stołowników stałych znacznie

dobierała dla dopięcia celu środków tak subtelnych, tak umiała chwilowo natchnąć wiarą w swe dobre chęci, tak zachodzić i zabiegać, że nikt na razie nie mógł się domyśleć, z jakiego źródła wypłynęła bajka, z kąd przyszła niepomyślna wiadomość. Ta właśnie nieświadomość osób interesowanych, a dotkniętych jej obmową, sprawiała pani Pelagii „miłą sensacyę“. Bawiło ją cudze niezczęście, cudzy niepokój. Dlaczego?..

Dlaczego ludzie się nie cierpią? Dla miliona powodów; bo milion jest kombinacji w stosunkach i typach ludzkich. Ta różnorodność charakterów, temperamentów, pragnień, ideałów, urozmaica wprawdzie życie społeczne i bieg dziejów ludzkich, ale zarazem wyradza niezliczoną ilość waśni, kłótni i walk zaciętych, które niemal zawsze kończą się czyjąś przegraną, a zatem cierpieniem...

To cudze cierpienie było dla pani Pelagii niewysłowioną rozkoszą, o tę rozkosz starała się wszelkimi środkami, a że była mistrzynią w udawaniu i intrydze, bardzo często pożądaný skutek osiągała. Swary w małżeństwie — jej posiane ręką — cieszyły ją niepomniernie, sama bowiem nigdy nie kochawszy—

sceptycznie zapatrując się na miłość prawdziwą, nie wierząc w możliwość jej istnienia, wpadała w dziwną gorycz na widok dobranego stadła i dotąd nie przestawała w intrygowaniu, w donoszeniu różnych bajek: przed żoną na życie męża, przed mężem na żonę, aż usiłowania jej, pokryte tajemnicą pozornej przyjaźni i przychylności, skutkować zaczynały. Wówczas, niby to godziła poważnionych małżonków, a w samej rzeczy doliwała oliwy do ognia, ciesząc się już naprzód „miłą sensacyą“, jaką by jej sprawił... rozwód. Udawało jej się to nawet czasami. Z czasem, gdy o podobne „sukcessa“ coraz trudniej było, przerzuciła swą działalność na inne pole. Nienawidziła młodych—jak wogóle wszystkich ludzi—ale przedewszystkiem młodych, po stracie bowiem w tragiczny sposób jedyne go swego syna, którego ubóstwiła, znieść nie mogła uśmiechniętych ust młodości — i siliła swój umysł na to, aby uśmiech zgasić—łzę wywołać.

Była ona plagą dla wszystkich, starających się, i szczęściem, że typ takiej „pani dobrodziejki“ jest w naszym kraju dość rzadkim — inaczej nastąpiłoby wyludnienie...

(C. d. n.)

Nauczycielka w średnim wieku, potrzebna do dzieci węższych, z muzyką. Wiadomość w Redakcyi. 116-3

Bona francuzka jest potrzebna zaraz na wieś. Wiadomość u adwokata Stanisławskiego w Radomiu. 114-3

Dwa pokoje w środku miasta, przy ulicy Lubelskiej. Wiadomość w Redakcyi. 117-3

Fortepian, fabryki Rönisch, jest do sprzedania. Wiadomość w Redakcyi. 118-3

W folwarku Kowala Stępcina jest do sprzedania 300 korcy owsa pięknego białego (kanadyjski). 115-3

Futro pół niedźwiedzie, w bardzo dobrym stanie, w r. z. kosztowało rs. 90, a teraz może być sprzedane za rs. 70. Wiadomość w handlu J. Herdina, ulica Rwańska. 119-3

Do sprzedania kamienica piętrowa z ogrodem owocowym przy ulicy Lubelskiej. Wiadomość w Redakcyi. 107

ZA RS. 100

buchaj lat 2 1/2 rasy holenderskiej do sprzedania w majątku Mazowszany. Wiadomość na miejscu. 100-1

Szczeniaka, wyżła, czystej krwi, pręgę kupić. Sprzedawca — adres swój, opis psa i cenę jego, raczy nadesłać do Redakcyi pod znakiem: „Wyżeł 17“. 105-1

Sklep, w którym mieści się dziś apteka, z mieszkaniem: pięć pokoi, przedpokój, kuchnia, na pierwszym piętrze, do wynajęcia od 1 lipca. 113

Trzy pokoje, przedpokój i kuchnia, na drugim piętrze, do wynajęcia w każdym czasie. Wiadomość u Helmana, ul. Rwańska.

Biuro bankowe Administracji „Gazety Losowań“ w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 51, dokonywa kupna i sprzedaży papierów publicznych, oraz monet i banknotów, na podstawie kursu dopełnionych transakcyj giełdy warszawskiej.

Przekazuje pieniądze listownie lub telegraficznie do wszystkich miejscowości Królestwa, Cesarstwa i zagranicy.

Zaliczenia na papiery publiczne krajowe i zagraniczne na 8 1/2 %.

Losowania papierów, będących własnością klientów, kontroluje bezpłatnie. 68-92

Sielawy prawdziwe augustowskie, poleca Handel Feliksa Potockiego w Radomiu, ulica Lubelska, dom W-go d-ra Z. Płużańskiego.

Śledzie pocztowe królewskie, wędzone lososiowe i marynowane, poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Sardynki wyborowe poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Minogi elbląskie poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Kawior astrachański ziarnisty i prasowany poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Oliwę nicejską, musztardę i octy wyborowe poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Sery: szwajcarski, śmietankowy, litewski, poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Grzyby suszone wyborowe, grzyby, rydze i korniszony marynowane poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Makarony wszelkich gatunków poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Śliwki suszone w najlepszym gatunku, nie drogie, poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Włoszczyznę suszoną i konserwy z jarzyn poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Bakalie i orzechy poleca Handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Gilzy, uznane za najlepsze braci Rozwęż z Kielc, poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Ekstrakt mięsny Liebiga poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu.

Herbatę Chińską, oraz wszelkie towary kolonialne i delikatesy w gatunkach tylko wyborowych i po cenach najprzystępniejszych, poleca handel Feliksa Potockiego w Radomiu, ul. Lubelska, dom W-go d-ra Płużańskiego, 91-7

OGŁOSZENIE.

Mam honor zawiadomić Szanowną Publiczność, iż w mieście Opatowie otworzyłem fabrykę trumien metalowych z wszelkimi przyborami do tychże, od ceny rs. 45 do rs. 150.

Z uszanowaniem
Ignacy Smagłowski.
106-2

ASEKURACJI 5%
POŻYCZEK WSCHODNICH
od ciągłości amortyzacyjnych w r. b., za opłatą 10 kop. od 100 rubli dopełnia

Biuro Bankowe Gazety Losowań. 93-7

KORZYSTNE!

Jak corocznie tak i teraz, od dnia dzisiejszego do dnia 26 b. m. włącznie

Księgarnia

ADOLFA ZUCKER

w Radomiu

w celu zmniejszenia remitendy postanowiła wszelkie książki, dostarczone jej przez wydawców w ciągu roku 1890 w komis, sprzedawać z ustępowaniem 15% od cen katalogowych; pragnący zatem skorzystać z tej okazji, raczą pospieszyć. Spis książek, przeznaczonych do tej wyjątkowej sprzedaży, jest do przejrzania w Księgarni na miejscu. 120-1

Dzieńko treści estetycznej

„SZYK!“

(Drugie wydanie.)

Tygodnik ilustrowany wyraża się o pracy tej pomiędzy innymi: „Wyszła z pod prasy spora książeczka i ta stanowczo uchodzić może jako ewangelia mody dla wszystkich kobiet współczesnych, dla jaśniejących urokiem piękności tak samo, jak dla pozbawionych wszelkiego wdzięku...“

Skład główny w Księgarni

J. Guranowskiego,

Senatorska 32. 110-4

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Cena kop. 40, w oprawie 60.

DOM BANKIERSKI

M. GOLDHAAR

w Radomiu,

ulica Lubelska dom p. Trzebińskiego Nr. 109 104-7

Ubezpiecza: 5% Pożyczki Premjowe Rosyjskie II-iej Emisyi z 1866 r. od ciągłości amortyzacyjnego w dniu 1 (13) marca r. b. odbyć się mającego. Wydaje przekazy listowne i telegraficzne na wszystkie miejscowości kuracyjne w kraju i zagranicą.

FABRYKA

WYROBÓW POWROŹNICZYCH

oraz

specjalna fabryka

pasów parcianych

EDWARDA MILIŃSKIEGO

W Kielcach ul. Mała,

Radom, ulica Lubelska.

Ma zaszczyt podać do wiadomości, że wykonywa wszelkie wyroby wchodzące w zakres powroźniczy. Sprzedaż takowych w sklepie W-go Arneker w Radomiu, tamże przyjmuje wszelkie zamówienia.

Polecam się względem Sz. Publiczności
51-1 **E. Miliński.**

Osoba, posiadająca patent z gimnazjum, udziela korepetycji, lub przygotowuje do gimnazjum. Wiadomość w Redakcyi. 111-3

Bona niemiecka, znająca swój język gramatycznie i biegła w krawiectwie, poszukuje miejsca zaraz. Wiadomość w Redakcyi. 108

Potrzebny korepetytor na wieś w każdej chwili. Wiadomość u p. Gackiego, dom Szumańskiego, ul. Spacerowa. 112-2

Książeczka kasy przemysłowców radomskich na rs. 300, wydana na imię Joska Goldberga, zaginęła. Znalazca raczy odnieść do Redakcyi. 103-1

OGŁOSZENIE.

Kasa pożyczkowa Przemysłowców radomskich zawiadamia pp. Uczestników, że stosownie do § 43 Ustawy, w dniu 8 marca b. r., o godzinie 4-ej po południu, w biurze kasy pożyczkowej Przemysłowców radomskich odbędzie się ogólne zebranie Uczestników kasy, celem wyboru 3-ch reprezentantów, w miejsce zmarłego ś. p. Ludwika Karscha i wykreślonych na własne żądanie pp. Bekermana Rufina i Przyłęckiego Bolesława.

W dniu 11 marca r. b. w biurze kasy pożyczkowej odbędzie się zgromadzenie reprezentantów kasy, celem wyboru w myśl § 25 ustawy, członka zarządzającego rachunkowością i rozpatrzenia i zatwierdzenia projektu, przedstawionego przez komitet i komisję rewizyjną, w przedmiocie zwiększenia liczby pracowników kasy i ustanowienia dla takowych etatu. 109-3

OSTRZEŻENIE!

Pierwsza w tutejszym kraju, założona w roku 1887, Fabryka Tureckich Łakoci przez znanych specjalistów „**FUKI i PRIKO**“, ciesząca się uznaniem Szan. Publiczności ze swych wyrobów, jako to: **CHAŁWY, SORBETÓW i RACHAT LOKUM**. Obecnie te wyroby mają jakoby konkurencję, chociaż są to parodye tego rodzaju wyrobów i doszły do naszej wiadomości, że te wyroby w niektórych sklepach są sprzedawane nabyto za nasze. Zmuszeni więc jesteśmy ostrzedz Szan. Publiczność, aby nie dawała się w błąd wprowadzać i zwracać przy kupnie uwagę na Firmę naszą „**FUKI i PRIKO**“, gdyż fabryka odpowiada tylko za te wyroby, które są opatrzone tą firmą.

Łakocie te są bowiem pyszne, ale wówczas gdy są wyrabiane tylko przez specjalistów.

73-1.

Fabryka i Kantor WIDOK 22, w WARSZAWIE.

Cena numerów znacznie obniżona!

HOTEL RZYMSKI

w Radomiu, ulica Lubelska,

świeżo odrestaurowany, z pierwszorzędną Restauracją, oddany jest do użytku Szanownej Publiczności. 101-9

Cena numerów znacznie obniżona!

JÓZEF ŚWIĄTKOWSKI

Szewc Damski i Męzki

w Warszawie

HOTEL PARYZKI

Bieleńska

Nr. 9

poleca obuwić na każdy sezon ciepłe na flaneli i futrze. Zamówienia z prowincji wysyła za zaliczeniem pocztowym, podług nadesłanych miar lub starego obuwi.

34-4

SKŁAD MASZYN DO SZYCIA

KAROLA CYPEL

w Radomiu, ulica Lubelska, dom W-go Lichtensztajna,

poleca: Najlepsze, najpraktyczniejsze Maszyny do szycia wszelkich systemów, taniej 10% od cen, praktykowanych w innych składach, na spłaty tygodniowo po rs. 1. Igły wyborowego gatunku i oliwę najlepszą i taniej.

Wyzmaczki i welocypedy (Rowery.)

Przyjmuje maszyny wszelkich systemów do reperacji. 28-87

